

REGÉLŐ.

PESTEN csötörtökön januarius 30^{kán} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csötörtökön. Fél évi díja helyben képekkel 5 ft. boritéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Képek nélkül egy ezüst forinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóírásnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

ELŐFIZETŐ SZÉPNEM.

Bogyay Lajosné assz.

Csernánshky Katalin kisassz.

Freyburg Emma kisassz.

Pajor Eleonora kisassz.

Szeleczky Karolina, Apor Lázár báróné.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

Az éjeli látogatás. *(Végzet.)*

„Mikor mentek-el?“ kérdém Zsuzsitól, ki szinte remeggett látván haragomat.

„Még szerdán“ felelé sajnálkozó hangon.

„Tehát már öt napja, hogy elmentek, 's még se jöttek haza?“

„Ma estvére vártam, 's azért maradtam-fel olyan sokáig; de már látom csak holnap jönnek haza.“ — Tehát csak egy nappal későbbem jöttem, akár pedig maradtam volna; minden ki lett volna pótolva: de így, nekem vissza kellett menni a' nélkül, hogy legkisebbé elértem volna célomat.

„S mindnyájan elmentek?“ kérdezte velem a' csalárd reménység.

„Mindnyájan“ mondá Zsuzsi, egyszersmind önbecs érzetével hozzá téve, hogy egyedül ő reá bízták a' házat.

Bár ne lett volna kire bizni, gondolám magamban, 's még egyszer kérdém gyanuson, hogy ki hál a' kis szobában?

„Senki“ mondá Zsuzsi nyílt szívvvel, 's enyelegve hitetlenségemen kulcsot vevén, az üres szobákon keresztül vezetve; az óra mindjárt szemembe tűnt, mellyen már tizenkettő elmúlt; az említett ágyhoz érve, benne csak ugyan

senki se feküdt. Átkozott csalatás! mint tudtam édelegni egy üres ágynak láttára.

Igy remél 's várja békétürve az ember a' jövőendő rózsájit, 's hosszas fáradtság és munka után mosolygó rózsák helyett mindenütt komor tövisre talál: azért boldog, ki a' jelennek örömeit élheti, 's nem kénytelen magát a' bizonytalan jövőendővel biztatni. „Most bort, bort nékem Zsuzsi a' kis zöld kancsóba — kiálték végezve szemléletemet ön sorsomban az emberek sorsa felett — ha soha, de ma le kell inni magamat, és így borba temetni haragomat.“ 'S ismét a' szerencsétlen versek jutottak e' rossz csendiára eszembe; már most se vers, se ló, se viszontlátás, se óra, se jó köpenyeg, gondolám magamban; és a' holnapi napra nem is mertem emlékezni. Ennyit elveszteni egyszerre, a' kinek úgy is semmije sincs; az csakugyan sok!

Zsuzsi szerte szárnyaló gondolatim sorát mind a' borral teli hozott zöld kancsóhoz kötötte; 's hozzá fogtam szándékom kiviteléhez, míg ő, ki csak ugyan ('s így legalább egy lélek örvende megjelenésemen) kiterjedőleg elbeszélte: mint emlegetnek engem csaknem minden nap, mint sajnálja ő, hogy itt nem maradok, mint várták vissza jöttemet, 's mint elszomorodtak hallván, hogy én máshova rendeltettem; és mint fogják sajnálni, hogy olly időben találtam jönni látogatásukra, midőn otthon nincsenek. — Mind szép, gondolám, de mai kalandom még is szebben végződhetett volna; 's egyet ittam a' sok bajnak elfelejtésére. A' többit elhallgatva, nehogy más nap a' szélső utzában is tudják, csak köpenyegemet mutattam neki, ki kezeit csapta öszve látván a' nagy szakadást.

„Ugyan miért nem zörgetett — monda nagy okosan — hiszen mindjárt kinyitottam volna!“

Késő már a' jó tanács, gondolám magamban; inkább azt mondanád, hogy miért nem maradtam eken. „Mond meg a' kisasszonyoknak — mondám kiterjesztve kétfelé szakadt köpenyegem szárnyait — hogy egy őszi lepke volt itt, ki minden lepke formája mellett örömet itt telelt volna, ha nem kénytelenítették tovább szállani.“ Mire megígérve, hogy az üzenetet megmondja, csak azon megjegyzést tévé, hogy „bizony nagy volna lepkének.“

Az óra egyet ütött 's vissza menetre emlékeztete. Még boromat se ihatom-meg békével, mondám boszúsan magam-

ban, 's máskorra halasztván a' búfelejtető leivást „költsd-fel Gyurkát vagy Jóskát, a' mellyik itthon van — mondám — 's keressen nékem szekerest, ki ekre vigyen; jó bért adok neki, csak mindjárt itt legyen.“ 'S két órára megjelent a' szekeres három rossz lovával. Ha siet az ember, nem alkuszik; én is megigérve, a' mit szekeresem kért olly feltétel alatt, hogy 4 órára . . . eken legyünk, fel vagy inkább leültem a' szalmába. Egyedül Zsuzsi kísért-ki a' gycertyával; ki által tisztelvén a' haza jövőndőket, elindulánk. Mi más alakban képzeltem fogadtatásom, 's eltávoztamat: egy boldog éjet ígérve magamnak jó ismerősim körében, a' helyett minden viszontagságimnak jutalmául, káromon kívül a' reám várakozó leczkére 's talán még többre kelle számot tartanom. Már jó messze haladánk, midőn észrevevém, hogy uj kesztyűmet az asztalon felejtém; ez légyen utolsó, 's bár legnagyobb károm is ez volna, gondolám magamban. — A' köpenyeg repedésén keresztül érzém hátul az őszi csipős hideget; mi ellen nem lévén egyéb mivel védjem magamat, hosszára lefeküdtem a' szalmába. Nem említvén szekeresemnek történetemet a' farkassal, nehogy félelmében visszatérjen, ő lovait a' menetelre nógatta, én pedig elaludtam.

Homályos és öszve zavart komor képek tolakodtak álomban képzeletem elejébe; a' farkas, ló, auditor, 's profoz, egy avult régi képként jelentek-meg előttem: mellyben a' tulajdonképeni tárgyakat alig, az egészet pedig, éppen nem lehet felfogni. Majd rokkant (strupirt) lovaink ragadtak-el, 's egyenesen egy magos partú nagy víz felé futának: majd magos kősziklákon járkálva, 's lábaim kisikamolván, néhány ülnyre hengeredve, egy bokorban kapaszkodtam-meg, melly minden pillanatban kiszakadással, alattam pedig a' rettenő mélység elnyeléssel fenyegetének. A' félelemnek isszonyú terhe nyomta mellemet; melly nehéz álomból kocsisomnak ezen hangos kiáltása ébreszte-fel: „fére az utból, mert katonát viszek.“

„Én is katona voltam — felele egy ismeretes harsány szózat a' velünk szemközt jövő szekérről — nem látja kend, hogy mi többen vagyunk, 's nagyobb terhet viszünk.“ — Kiki képzelheti meglepetésemet, midőn az ismeretes szózat által figyelmessé tétetvén felültem, 's jól megtekintvén a' lovakat 's echós szekeret, valamint a' benne ülőket; . . . ori

ismerősimre találtam. Azonnal leugorva szekeremről ők is megismertek a' hold világánál, 's nagy hahotával fogadtattam új divatú köpenyegem miatt, mellynek két szárnyait a' szél lengetvén valamelly szárnyas állatnak tetszettem.

Nem volt hossza vége a' sok kérdésnek. Nem tudtam sietségemben, mert már hajnallott, kinek feleljek először 's elől vagy hátul kezdjem-e történetemet; mellyet csak felületesen adván elő, annak bővebb elbeszélését legközelebb irandó levelemig halasztottam. — Az ő lovaik elfáradtan tovább nem mehetvén eken kénytelenítették étetni, 's néhány óráig ott mulattak. A' vendégfogadóban csörtető katonáktól utánnam kérdezősködvén megtudták, hogy én éppen azon osztálynál vagyok; mire mindenütt keresztettek, de meg nem találhattak: szolgálom el nem akarván árulni, csak azzal felelt, hogy nem tudja, hol vagyok.

„Gyanítottuk — mondá a' fiatalabb ingerkedve — hogy orba ment a' strázsamesterné látogatására, ki mellé . . . onyban az ágyról leesett.“

„'S ezt kegyed ezen a' hangon, 's tiszta szivéből mondhatja?“ kérdém érzékenyen.

„Csakugyan gondoltuk, 's nem csalatkoztunk, hogy hozánk ment — szőlla közbe idősb testvére — 's azért indultunk el ekről illy korán, hogy még otthon találhassuk.“

„Ne hidje kedves barátom, — mondá a' velek levő nyiltszivű sógoruk; a' lármázó katonáktól nem tudtak aludni: azért kellett elindulnunk.“

„Igen bizony, azt csak ürügyül adtuk elő, mert nem akartuk megmondani az igazat“ mondá a' fiatalabb nem kis örömemre 's felvidámitásomra: vagy talán csak azért, hogy részöken maradjon az igazság.

Ekkor a' trombitás nyergelésre fuva, minek hangja hegyes árként szurta fületem. Nekem sietnem kelle rendeltetésem helyére, 's láttam is nem is formán kelle válnunk egymástól. Ők sajnálkoznak rajtam, hogy hijába fáradtam orba; én pedig sajnáltam, hogy nem maradtam eken: hol minden baj nélkül a' legrövidebb uton elértem volna czéloat.

Igy mellőzzük-el gyakran a' közel szerencsét, 's távul bizonytalan után kapkodunk; de ki tehet róla, hogy az ember mindent, vagy legalább a' szükségesbeket előre nem

tudhatja: 's ekkor halálig tagadtam volna philosophusinkkal az előérzés lételet; mert ha volna, gondolám magamban, csak ugyan most volt ideje, hogy megéreztette volna velem: orba menjek-e, vagy eken maradjak. — Alig végezhetém rövid bölcselkedésemet, már kvártélyomhoz értünk a' falu végére; mert csak néhány száz lépésnyire a' falutól találkozáink a' ori szekérel. Szolgám éppen a' már megnyergelt két lovat vezeté-ki az istállóból. Kinek lehetett nagyobb öröme, mint nékem, midőn lovamat sértetlenül itt találtam?

„Hogy 's mikor jött haza lovam Onufri?“ kérdém szolgámat.

„Éjjel után fogta-meg egyik pajtásom az utszán, ki strázsán volt a' podgyász (bagage) mellett; 's megismervén a' lovat ide vezette: én azt füllentém neki, hogy az istállóból szabadult-ki — felelé anya-nyelvén — (Ale gdzie pan był dla Boga świętego?) De hol volt az ur az Istenért? — így kezde sopánkodni — 's hogy maradt-el lovától, melly reszketve, 's az izzadtságtól merő vizesen érkezett-meg a' faluba. Én bizonyosnak tartottam, hogy pan D — rt valamely szerencsétlenség érte, 's nem tudtam elhatározni, megjelentsem-e a' káplárnak: még is elvártam a' reggelt, 's ha most meg nem érkezik, kénytelen lettem volna megjelenteni az esetet.“

„Jól tetted Onufri — mondám — hogy meg nem jelentetted; a' többivel ne gondolj, csak hogy a' ló itt van: jó borra valót kapsz, csak ne emlitsd senkinek, hogy az éjjel itthon nem voltam, 's mi történt a' lóval.“

„Azt uram ugy se tudom — mondá ő — de el is felejtém mondani, hogy valami ur a' korcsmából kerestette az éjjel.“

„Tudom már azt is Onufri, csak tekerd öszve köpenyegemet, 's kösd-fel lovamra; azután üljünk-fel 's menjünk, hogy utólsók ne legyünk a' kapitány előtt.“

Fejét csóválta látván köpenyegem repedését, 's mintegy kérdezni akarva rám nézett; de én sürgettem, 's nem hagyék neki időt a' kérdezősködésre. — A' trombita jelszóra indultunk, 's én hálát adék az Istennek, hogy a' ló miatt bajba nem keveredtem: többi kárommal nem annyira gondolék, mert arról számolnom senkinek se kelle; de megfogadtam, hogy soha többé éjjel meg nem látogatok senkit,

Ió háton — hozzá tevém hirtelen — megbánván a' nagy fogadást.

Hidegéry.

É L E T T Ö R T É N E T.

Lázár Borbála Apor Andrásné, és Baróthi Katalin Cserei Györgyné.

Szárhegyi Lázár Borbála, Apor András hitese, és Baróthi Katalin, Cserei Györgynek, az erdélyi udvari karabélyos hadak főkapitányának házas társa jeles példáját adák az asszonyi hős viseletnek. Midőn a' Székelyek földén némelly nyugtalan, és a' haza közcsendességét dúló emberek nem csak a' földnépét rabolnák, hanem a' templomokon is erőszakot akarnának tenni, az említett hős asszonyok, hogy mind a' szegény népet segitenék, mind a' szent egyházakat oltalmaznák, nem csak fegyveres embereket szedének össze, hanem magok-is fegyvert ragadván a' zenebonás támadóknak elejekbe állottak, ártalmas igyekezetüket meggátolák, 's őket vitézül vissza verék.

J E L E S M O N D Á S.

Emlékezet.

Emlékezet lebegtetí

Szárnyait a' mult felett,

'S bús képzetekben rengeti

Borongó kebeled,

Mult kedv után titkon epeszt

Mult kin között ismét senyveszt.

'S lelkekre hoz telet.

Kölcssey. Közli Szendár,

A' hazafi milyen? — A' hazafinak egész valója, minden érzeménye, és gondolatja a' haza 's nemzet körül forog, 's azoknak boldogsága, hire, neve, egyetlen egy nagy tárgya, 's kívánsága éltenek. — A' mit tud, 's tehet, értelme, értéke, 's minden virtusa e' célra van szentelve, szánva. Megvetve néz a' népre, melly balul ítél felőle vakságában, 's még is javát munkálja.

Kisfaludy Sándor.

Asszonyi állhatatosság. Mennyivel haladja felül állandóságban az asszony a' férjfit, ha akarja, sehol se tűnik jobban szembe, mint a' szerelemben. — Választott szerelmi tárgyának elnyeréséért sokat, igen sokat követ-el a' férjfi: az asszony — mindent. A' már egykor neki bátorodott előlépésről ritkán lép vissza a' férjfi: az asszony soha sem. A' férjfinak, ha ajánlása hideg megvetéssel utasítatik vissza, igen 's felette nehezére esik: az asszonynál a' gyűlölség majd csaknem szükséges.

Meiszner.

K Ö L T É S Z E T.

Halász-csolnak.

Halász csolnak habon-lebeg, Honnét te kis csolnak 's miért?
 Kormányon gyöngé kéz remeg; „Messzünnen a' szerelmi bért
 Hova csolnak — hova? Fogadni jöttem én!”
 „Halászni nem, gyöngyészni sem, De nincs kitől, — hitet szegett
 Szerelmi vágy az én terem, Az ifjú, míg hű könnyeket
 Ez úz hajt tétóval!” Fakaszt a lány szemén!
 'S habon a' csolnak úsz 's csak úsz, Borul az ég, dördül az ég
 Gyöngyöt nem néz, hálót se hűz, Setét vész kormányt tör ma még,
 Könnyen, 's hamar halad; Hova csolnak, hova?
 Halad, 's csak vész, csak vész az ut, „Halászni nem, gyöngyészni sem,
 Még hab között szép rébe jut Szerelmi bú epezt engem,
 Egy büszke vár alatt. 'S öl vad habokba ma!”

'S csak indul, és csak súlyodez,
 Küzd, küzd, és addig tévedez,
 Mig újra partot ér:
 De törve már ben a' kormány,
 'S üres; mert csalva lett a' lány,
 'S hab — a' szerelmi bér!

Kovács Pál.

Lencsihez.

Csillagokat nappal, nyárban hót láttam először,
 Szép szemed, és kebeled tűntek előmbe midőn.

P. Károly.

K Ü L Ö N F É L E.

Időjárás. A' mostani idő-járásra reá illik századunknak egyik ki-tünőbb bélyege. — Most a' tavasz elejébe vágtat a' télnek, valamint az ifúság az agg-kornak; — most a' tudás megelőzi a' tanulást; — a' tapasztalatlanság most bölcsebb a' tapasztalásnál; — már non in senibus consilium!! most nem az érett józan ítélet hanem a' ki nem forrott buzgalom, — tehát a' keringő vér, és nem a' nyugott elme — határoz. — Ezen fonákság nem igen ígér jó aratást!! —

Pigay Antal.

T o l l - m a g o k. (Folytatás.)

VII.

Naponként millio ember kíván egymásnak viszontagosan jó napot; de azonnal minden lehető módokat elkövetnek, hogy az életet egymásnak jó keserűvé tegyék.

VIII.

„Praefectus urnak mind olyan ki s barátjai vannak” mond a' vaskos úrfi szinte kis test-alkotású nevelőjének. „Inkább kis testűekkel — mond röviden de nyomósan amaz — mint kis lelkekkel!”

IX.

Megesik, hogy tintatartómba néha légy esik, 's én meg nem foszthatom magam egy kis mulatságtól. A' legnagyobb figyelemmel kezdem vizsgálni, nézegetni, mint viczkáندozik, mint törekedik a' szegény állat magát e' fekete tengerből kiszabadítani. Néha egyik szerencsés, a' másik midőn már egészen szélére jut, akkor akad-fen a' megüledett iszapban; legnagyobb része bele vész;

's csak igen ritkán menekhetik-meg egy-egy, de az is vagy szárnyszergetten vagy csonkán. E' kis eset nem akarva is mindig egy hasonlóképet hí elmémbe — az írókat.

X.

Valamint egy jóbaráthoz, midőn tőle bucsút veszünk, mondani szoktuk: „még meglátjuk egymást:“ úgy kellene ifúságunkban minden jó könyvet azon gondolattal letenni: „mi még meglátjuk egymást.“ (Folyt. köv.)

G a r a y.

Mulattató. Imigy kérdéjobbágyát nem régiben földes ura: „Fiam! őszbe fordult anyád hány esztendő lehet?“ — Biz' azt már nem tudom nagyságos uram; hanem ez előtt hat esztendővel kender-mag vetéskor 78 esztendő volt.“ — „Ugy hát most — mond a' földes ur — 84 esztendő.“ — „Az volna, ha volna; de biz az óta nem vetettünk kendert; hisz' tudhatja ngos uram, hogy kender-földinket elmérték.“

R u c h i e t l M i k l ó s.

Tréfa-rejtvény.

A' tréfarejtvény (Griphus) rokona a' komoly rejtvénynek (Aenigma) csak-hogy amannak valamelly tréfás szó a' tárgya, vagy leírása. A' régi Görögök minden rejtvényt, talalós kérdést Griphnek neveztek, a' mi tulajdonképen hálót jelent. Illyeket adtak ők fel vendégeik közben, 's az által mulató társaikat zavarodásba igyekeztek hozni. Az el nem találóknak sóval elegyített valamelly italt kellett egyszerre kiinnia; a' ki pedig eltalálta, koszorút nyert jutalomul. — Illyen tréfarejtvény p. o:

Ki vagyok, mi vagyok? ez ám a' bökkenő, —
Okosnak egy szó kell, a' többit érti ő;
Egyik tűzhelynek tart, a' másik kályhának,
Kis pokolnak mások, 's ki ennek, ki másnak,
Annyi való: hogy ég szüntelen katlanom,
Noha a' meleget nem igen táplálom,
Se nálam nem főznek, se nem melegszenek,
Bár napjában tizszer, husszor is fűttenek;
A' mivel fűttenek se fa, se barna szén,
Se szalma, se trágya, — különbbel fűlök én!
Konyhában, szobában, uton ut félén lelsz;
Nem tudod mi a' jó — ha engem nem kedvelsz.

M u k i.

Előbbi rejtvény: K é k.

Figye l m e z t e t é s. Naponként jönnek a' számos panaszok, hogy az előfizetők vagy a' képeket, vagy a' folyóírásnak (sokszor több számait is) meg nem kapták. Noha már több ízben hirdettem, hogy ezen nyilvános tolvajságok által történt hátramaradás nem a' redactionnak és a' budapesti postáknak hibája, mivel nálunk mindig igen rendszeresen esik-meg az újságlevelek elküldetése; mivel azonban több helyekről érzékeny sőt sértő kifejezésekkel teljes panaszokat naponként vesz az alulírt, még egyszer de egyszersmind utóljára is bátorodik kérni t. olvasóját, hogy neki a' történt hibákat ne tulajdonítsák, és szemrehányásoktól annyival is inkább kimélgjék; minthogy hazafiságos áldozatja és tetemes költségei mellett mindenkor kész a' mások által okozott hibát orvosolni, ha bár igen igen nagy kárával is. Egyéb-iránt a' panaszlókat ujjolag a' Regelő 1-ső számában közlött Jegyzetek pontjaira utasítja.

A' s z e r k e z ő.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi uri utza 612.